

Република Србија
УПРАВНИ СУД
ОДЕЉЕЊЕ У КРАГУЈЕВЦУ
I-4 У 17294/17 (17309/17)
Дана 26.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Снежане Алексић, председника већа, Мире Василијевић и Драгане Максимовић, чланова већа, са судским саветником Маријом Ристић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужилаца А.А. из ...,, кога заступа пуномоћник адвокат Татјана Терзић из Крагујевца, Милутина Марковића бб, Б.Б. и В.В., кога заступа законски заступник Г.Г., против туженог Министарства финансија Републике Србије, Сектора за имовинско - правне послове, ради поништаја решења број 46-00-01921/2016-13 од 09.10.2017. године, са заинтересованим лицима Републиком Србијом, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Крагујевцу, Д.Д. из ...,, Ђ.Ђ. из ...,, Е.Е. из ..., и Ж.Ж. из ...,, које заступа пуномоћник, адвокат Александар Обрадовић из Београда, Пожаревачка 2, у предмету враћања имовине, након одржане усмене јавне расправе, у нејавној седници већа, одржаној дана 26.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужбе СЕ ОДБИЈАЈУ.

II ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужилаца за накнаду трошкова управног спора.

III ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци А.А. из ... и В.В., да заинтересованим лицима Д.Д. из ...,, Ђ.Ђ. из ...,, Е.Е. из ..., и Ж.Ж. из ...,, солидарно плате трошкове управног спора у износу од 127.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде, са законском затезном каматом од дана истека рока за добровољно извршење до коначне исплате.

Образложење

Оспореним решењем одбијају се, као неосноване, жалба Града Крагујевца и жалба А.А., изјављене против делимичног решења Агенције за реституцију,

Подручне јединице Крагујевац број 46-010168/2013 од 27.09.2016. године, којим се у тачки 1. диспозитива, усваја захтев, враћа имовина законским наследницима бившег власника, сада пок. З.З. из ..., и утврђује право својине Д.Д. из ...,, са уделом од 1/12, Ђ.Ђ. из ...,, са уделом од 1/12, Е.Е. из ...,, са уделом од 1/12 и Ж.Ж. Из ...,, са уделом од 1/12, на 718/10000 непокретне имовине коју чине: породична стамбена зграда у ... у ул. ... бр. ..., означена као објекат бр. 1 на кп. бр. ..., уписан у лн. бр. ... КО Крагујевац 3, као државна својина, корисник град Крагујевац; помоћна зграда у Крагујевцу, у ул. ..., означена као објекат бр. 8, на кп. бр. ..., уписана у лн. бр. ... КО Крагујевац 3, као државна својина, корисник град Крагујевац; помоћна зграда у Крагујевцу, у ул. ..., означена као објекат бр. 9 на кп. бр. ..., уписана у лн. бр. ... КО Крагујевац 3, као државна својина, корисник град Крагујевац; помоћна зграда у Крагујевцу, у ул. ... означена као објекат бр. 10 на кп. бр. ..., уписана у лн. бр. ... КО Крагујевац 3, као државна својина, корисник град Крагујевац; помоћна зграда у Крагујевцу, у ул. ..., означена као објекат бр. 11 на кп. бр. ..., уписана у лн. бр. ... КО Крагујевац 3, као државна својина, корисник град Крагујевац; помоћна зграда у Крагујевцу, у ул. ..., означена као објекат бр. 12 на кп. бр. ..., уписана у лн. бр. ... КО Крагујевац 3, као државна својина, корисник град Крагујевац; помоћна зграда у Крагујевцу, у ул. ..., означена као објекат бр. 15 на кп. бр. ..., уписана у лн. бр. ... КО Крагујевац 3, као државна својина, корисник град Крагујевац; помоћна зграда у Крагујевцу, у ул. ... означена као објекат бр. 16 на кп. бр. ..., уписана у лн. бр. ... КО Крагујевац 3, као државна својина, корисник град Крагујевац; помоћна зграда у Крагујевцу, у ул. ..., означена као објекат бр. 17 на кп. бр. ..., уписана у лн. бр. ... КО Крагујевац 3, као државна својина, корисник град Крагујевац; градско грађевинско земљиште на кп. бр. ..., уписаној у лн. бр. ... КО Крагујевац 3 и на кп. бр. ..., уписаној у лн. бр. ... КО Крагујевац 3, у делу који је у сразмери са површином објекта из тачке 1. алинеја 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9 диспозитива у односу на укупну површину објекта постојећих на кп. бр. ... и ..., обе КО Крагујевац 3, које непокретности су одузете од бившег власника сада пок. З.З. из ..., закључком Среског суда у Крагујевцу, Конф.Р. 292/45 од 11.05.1948. године.

У тужби, поднетој овом суду 21.11.2017. године, тужилац А.А., ..., оспорава законитост решења туженог органа, истичући да оспорено решење није засновано на закону, нити на потпуно утврђеном чињеничном стању, одлучујући разлози су контрадикторни и противурече једни другима, а разлози којим је образложено ожалбено решење су у супротности са садржином списка предмета и пруженим доказима. Министарство погрешно означава подносиоца ове тужбе као обвезника враћања и обештећења наведеног у члану 9. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, не уважавајући наводе из благовремено поднете жалбе. Наиме, "А.А.", ... испуњава све услове за примену члана 10. напред наведеног закона, који недвосмислено прописује да стицалац имовине који је након поджрављења имовине у складу са законом стекао право својине, остаје власник и држалац ствари и његова стечена права не смеју бити повређена. Неспорно је да је објекат бр. 1 са кп. бр. ... КО Крагујевац 3, пренет сасвим у складу са законом, Општинском већу Народне технике Крагујевац, и то правноснажним решењем о преносу права коришћења, управљања и располагања бр. 05-463-317/87 од 30.06.1987. године, затим уговором о преносу права коришћења, управљања и располагања непокретностима у дрштвеној својини Ов. бр. 647/87 од 03.09.1987. године, који је верификован од стране јавног правобраниоца дана 12.01.1988. године, а то значи да је печатом правоваљаности од 12.01.1988. године,

Државни јавни правобранилац који је заступао државне интересе, потврдио законитост и правну ваљаност правног посла, што је сасвим у складу са чланом 20. Закона о промету непокретности ("Службени гласник СРС", број 43/81), који дозвољава отуђење имовине из друштвене својине под одређеним условима, а не како Министарство тврди, да после сачињавања и овере уговора никада није вођен управни или судски поступак или спор око поништења решења о преносу права коришћења, управљања и располагања, ни уговора о преносу права коришћења, управљања и располагања. Даље наводи да је "А.А." правни следбеник И.И., чији је био колективни члан по основу Статута бр. 172 од 20.04.1984. године. Имовина и право располагања, као и сва друга права у складу са Статутом Већа Народне технике Крагујевац прелазе, у случају гашења, по члану 63. Статута, на једну од организација удружених у Веће Народне технике Крагујевац, која ће продужити рад на техничком образовању грађана. Неспорно је да је стипендијалац "А.А.", остао активан као једини преостали члан И.И. до данас, а да је своје нормативне акте благовремено усклађивао са законским прописима, што се види из извода АПР-а бр. БУ 15647/2010 од 10.01.2011. године. Као наследник, правни следбеник И.И., сасвим је у складу са чланом 10. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу да се А.А. има и мора сматрати стицаоцем имовине и да се у његова законска права не сме дирати. Тачно је да "А.А." није укњижен у листу непокретности као власник простора, уосталом и многи капитални објекти у граду, чак и они у којима се налазе важне државне институције такође нису укњижене, па нико не оспорава право својине и коришћења. Првостепени орган је донео делимично решење прекорачивши овлашћења и надлежност, а Министарство погрешно примењује материјално право, конкретно члан 18. став 2. тачка 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Наиме, "А.А." у својим програмским циљевима и нормативним актима јасно дефинише своју мисију и своју делатност која се састоји, између осталог, у образовању нових и постојећих чланова, као и њиховој константној обуци како би у планираним, али и у ванредним ситуацијама и околностима благовремено реаговали и помогли друштвену заједницу. Министарство констатује да се ради о техничкој грешци дефинисања површине објекта и да је именованима одузета зграда за становање у ул. ... (...) бр. ..., описана као стамбена зграда до улице, са површином под зградом од 268 м². У моменту одузимања и доношења закључка Конф. 292/45 од 11.05.1948. године до улице Маршала Толбухина бр. 33 постојале су 2 зграде, закључено по копији плана плаца са подацима у напомени из 1960. године, бр. копије плана плаца од 20.10.2014. године, а обе зграде се налазе на старој кп. бр. ... КО Крагујевац од које је настала кп. бр. ... КО Крагујевац 3, уписана у листу непокретности бр. ... КО Крагујевац 3. Која је од те две зграде одузета када катастар непокретности у Крагујевцу у листу непокретности наводи да је зграда бр. 1 породично стамбена зграда, површине у габариту 318 м², бр. етажа Пр+1, а у закључку о конфискацији Конф. 292/45 од 11.05.1948. године је одузета зграда без дефинисане спратности и тачног положаја, да ли зграда уз леву границу парцеле до старе кп. бр. ... КО Крагујевац или зграда до десне границе парцеле уз стару кп. бр. ... КО Крагујевац. Сматра да се у конкретном случају ради о подацима који нису утврђени на несумњив и неспоран начин, а не о техничкој грешци, односно имовини која није идентификована на несумњив и неспоран начин, односно нису неспорно утврђене све одлучне чињенице и у погледу квадратуре и у погледу намене и у погледу спратности и у погледу ког објекта од 2 која су се налазила до ул. Маршала Толбухина. Скупштина општине Крагујевац је изузела решењем од 07.04.1970. године предметни објекат као пословни из Фонда пословних и стамбених зграда и просторија формираног решењем Скупштине општине Крагујевац

од 28.01.1966. године. Објекат са леве стране кп. бр. ... КО Крагујевац је у међувремену порушен и не може се потпуно јасно утврдити његова квадратура и чињеница да ли је у ствари он био предмет конфискације. Првостепени орган у набрајању помиње да на кп. бр. ... КО Крагујевац 3, лист непокретности бр. ... КО Крагујевац 3, а која парцела је такође настала од кп. бр. ... КО Крагујевац, постоји 17 објеката и коментарише све њих, а не помиње постојање објекта бр. 5, који представља посебно ЗК тело IV-стамбена зграда на ситуационом плану под Г на кп. бр. ... КО Крагујевац 3, ЗК уложак бр. ... КО Крагујевац, укњижено са правом власништва. "А.А." као стицалац, просторије које су предмет реституције користи од 1962. године, али су званично додељене правним послом најпре И.И., решењем Скупштине општине Крагујевац од 07.04.1970. године којим се мења решење од 28.01.1966. године, којим се из Фонда стамбених и пословних зграда и просторија стамбеног предузећа Крагујевац изузима између осталих и зграда у ул. Маршала Толбухина бр. 33, ради обављања пословних делатности и уступа пословну зграду постојећу на кп. бр. ... КО Крагујевац на бесплатно коришћење на неодређено време и ради надзиђивања, о чему је донета урбанистичка одлука од 07.04.1970. године, дакле, намена објекта је пословни објекат, а што је ближе дефинисано уговором бр. 01-06/108 од 07.04.1970. године. Дакле, објекат бр. 1 на кп. бр. ... КО Крагујевац 3, који је имовина која се враћа, нема исту намену као конфисковани објекат, а ни спратност, већ се ради о пословном објекту за разлику од конфискованог, који је одузет као стамбени објекат. Тужилац је указао Министарству да су се саветници за област геодезије у овом случају појавили и као вештаци или саветници грађевинске струке, што доводи у питање објективност и стручност при доношењу одлучујућих чињеница у конкретном случају. "А.А." је у одржају предметног објекта бр. 1 постојећег на кп. бр. ... КО Крагујевац 3, с обзиром да се у њему налази од 1962. године, уредно га одржава, уредно је плаћао све комуналне трошкове, струју, воду, чистоћу, текуће одржавање, спроводио у смислу повећане вредности истог, финансирао израду грађања, водоводне инсталације, израду купатила, кровног покривача, иако је непрофитабилно, недобитно удружење грађана, па као такво "А.А." је ради спречавања руинарања објекта и плаћања комуналних трошкова морао да изда део простора, а не цео простор, како тврди Министарство. Тужилац је умрежен у Савез радио аматера Србије и представља карику чијим би кидањем непосредно био угрожен рад на обавези која је од изузетног значаја за одбрану земље, јер иселењем из предметног објекта у коме се налази сва опрема за обављање наставе и делатности не би имала где да се смести, рад би био прекинут, тако да би цео систем био угрожен са катастрофалним последицама. Предлаже да суд тужбу уважи и поништи оспорено решење и предмет врати на поновно одлучивање. Тражи трошкове спора.

У тужби, поднетој овом суду 21.11.2017. године, тужилац Град Крагујевац, оспорава законитост решења туженог органа, истичући да тужени орган поступајући по жалби тужиоца Града Крагујевца није на правилан начин утврдио чињенично стање, није правилно применио материјално право, па следствено томе сматра да су испуњени услови из члана 24. ЗУС-а за оцену законитости спорног решења. У прилог наведеног, законски заступник тужиоца Града Крагујевца истиче да тужени приликом одлучивања у овој управној ствари, није на правилан начин утврдио да ли објекти који су били предмет повраћаја односно реституције могу да буду предмет повраћаја, будући да се чланом 18. став 1. тачка 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу прописује да предмет враћања, односно реституције не може да буде имовина – службене зграде и пословне просторије које служе за обављање

законом утврђене надлежности државних органа, органа аутономне покрајине, органа јединице локалне самоуправе и органа месне самоуправе, а што је у конкретної ситуацији управо случај из разлога, јер је у објекту ул. у Крагујевцу смештена Народна библиотека „Вук Караџић“ као установа локалне самоуправе. Имајући у виду напред наведено, законски заступник Града Крагујевца сматра да је тужени својим решењем погрешно извео закључак да наведени објекат није објекат у којем је смештен орган Града Крагујевца, као установа од јавног значаја за Град Крагујевац, као јединицу локалне самоуправе. Даље истиче да члан 18. став 1. тачка 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу прописује да се не враћа право својине на непокретностима које на дан ступања на снагу овог закона служе за обављање делатности установа из области здравства, васпитања и образовања, културе и науке и других установа као јавних служби основаних од стране носиоца јавне својине, а чијим враћањем би био битно ометен рад и функционисање тих служби, што је у конкретної ситуацији случај из разлога што је Народна библиотека “Вук Караџић” установа културе и образовања, основана од стране Града Крагујевца. Такође, чињеница је да би враћањем својине на предметном објекту био ометен рад и функционисање Народне библиотеке као установе која је основана од стране Града Крагујевца, чије је постојање и рад од општег интереса за цело подручје Града Крагујевца. Следствено напред наведеном, сматра да постоје сметње да се предметна имовина врати у натуралном облику. Даље истиче и то да предметна имовина није идентификована на несумњив начин, а што је претпоставка за повраћај имовине у натуралном облику. Наиме, неслагање у површинама објеката у улици ... бр. ..., не може да се подведе под техничку грешку посебно из разлога што је разлика у површинама неспорна, имајући у виду да је у првостепеном решењу констатована површина објекта од 268 м², затим у решењу о конфискацији уписана површина објекта од 215,51 м², док је у извештају Градске управе за имовину наведена површина предметног објекта 240 м². Стога није јасно који су то габарити објекта правилни и тачни да би се на несумњив начин утврдило кроз поступак да објекат није мењао габарите односно површину, па да су се самим тим стекли услови за повраћај имовине у натуралном облику, а посебно имајући у виду да постоји очигледно неслагање у површини предметног објекта узимајући у обзир податке наведене у претходно наведеним исправама, које су достављене у току трајања поступка. Поред тога, тужени у свом решењу није на правилан начин ценио уговоре о откупу станова за предметне непокретности из разлога што те непокретности не могу да буду предмет повраћаја, а узимајући у обзир члан 10. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу који указује на постојање начела заштите стипендијског који није испоштован у конкретної правној ствари. С обзиром да је спорно решење засновано на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању, као и на погрешној примени материјалног права, предлаже да суд тужбу уважи и поништи оспорено решење и обавезе туженог да тужиоцу надокнади трошкове спора.

У одговорима на тужбе “А.А.” и В.В., тужени орган је у свему остао при разлозима изнетим у оспореном решењу и предложио да суд тужбе, као неосноване, одбије.

У одговору на тужбе, заинтересовано лице РС - Државно правобранилаштво, Одељење у Крагујевцу наводи да тужбене захтеве тужилаца оспорава у целости из разлога наведених у образложењу оспореног решења од 09.10.2017. године. Предлаже да суд након увида у списе наведеног предмета тужбе

одбије у целости, као неосноване и тиме потврди донето решење од 09.10.2017. године.

Заинтересована лица, Д.Д., Ђ.Ђ., Е.Е. и Ж.Ж. доставила су суду одговоре на тужбу, преко заједничког пуномоћника, адвоката Александра С. Обрадовића, истичући да је одлука Министарства финансија РС којом се потврђује одлука Агенције за реституцију, законита, правилна и пре свега правична, усмерена на враћање правне сигурности и поверења у државне институције. Првостепени орган је испитао чињенично стање и на основу тог неспорно утврђеног стања, правилном применом одредаба позитивног права исправно засновао, а другостепени орган и потврдио закониту одлуку, којом се предметна имовина има вратити у натуралном облику законским наследницима бившег власника. Имовина која је предмет тужбе је имовина у власништву Републике Србије, која је Граду Крагујевцу по основу ужег права од права својине предата на коришћење без накнаде, а сам град Крагујевац незаконито, тј. без правног основа на друге кориснике пренео шире право од права које сам ужива, што је током поступка утврђено. На основу претходног и материјалних доказа у списима предмета утврђено је да је Град Крагујевац, незаконито, непрофесионално и недомаћински, најчешће бестеретно располагао имовином која није његово власништво у корист трећих лица, овде већа Народне технике Крагујевац. Како на И.И. није пренето право својине на предметним непокретностима, то исте нису могле бити након брисања из регистра пренете као имовина И.И. у надлежност једне од удружених организација по основу члана 63. Статута. Посебно истичу да „А.А.“ не може бити правни следбеник И.И., како то тужилац покушава да представи. „А.А.“ евентуално може бити правни следбеник „Ј.Ј.“ који је након брисања И.И., без пуноважног правног основа, сходно затеченом фактичком стању, наставио да користи предметну непокретност у подзакупу, на шта није имао право. Министарство је правилно применило материјално право када је на основу спроведеног поступка утврдило да нема места примени члана 18. став 1. тачка 2. и 3. Закона о враћању одузете имовине у односу на објекат број 1 у улици ... бр. ... у Крагујевцу. Предметни објекат се не користи за потребе обављања делатности установа из области здравства, васпитања и образовања, културе и науке или других установа нити јавних служби основаних од стране носиоца јавне својине. Како се предметна имовина налази у својини Републике Србије, како исту користи без правног основа удружење „А.А.“ који није формално правни следбеник И.И., остаје нејасно како тужилац изводи закључак да је погрешно примењен члан 10. Закона о враћању одузете имовине. „А.А.“ није установа од јавног значаја, нема статус јавне службе, а његова делатност образовања нових и постојећих чланова је интерног карактера, утврђена за потребе чланова, без општег друштвеног значаја. Стога се намеће основано питање да ли се општи друштвени интереси и допринос заједници тужиоца огледа у приходу који А.А. незаконито остварује када просторије које користи без накнаде издаје у закуп трећим лицима. Очигледно је да нема говора о друштвено корисном раду односно чињеници да би враћањем предметне имовине био битно ометен рад и функционисање делатности А.А., јер исти делатност користи као параван за обављање других, шпекулативних послова. Сматра да је имовина која је предмет реституције правилно и потпуно идентификована, те нема говора да се нису стекли законски услови за повраћај објекта у натуралном облику. На основу увиђаја на лицу места, пратеће документације, елабората геодетских радова и ортофото снимка на кат. парцели број ... КО Крагујевац, која је у време конфискације описана као зграда за становање у, утврђено је да је објекат старијег датума изградње и да није мењао своје положајне и висинске габарите, односно да исти није увећан у смислу члана 17. Закона о враћању

одузете имовине и обештећењу. Разлика у површини коју је констатовао првостепени орган у решењу настала је очигледном техничком грешком, те стога исту треба само исправити. Предлаже да суд одбије тужбу, као неосновану, потврди оспорено решење и обавезе тужиоца да заинтересованим лицима накнади трошкове спора са законском затезном каматом од дана пресуђења, па до коначне исплате, и то за састав одговора на тужбу, увећано за 50% на име заступања другог лица.

У речи на усменој јавној расправи пуномоћник заинтересованих лица Д.Д., Ђ.Ђ., Е.Е. и Ж.Ж. је остао у свему при наводима из одговора на тужбе и предложио је да суд тужбе одбије, као и да потврди оспорено решење. Трошкове спора је тражио за састав 8 поднесака у износу од по 16.500,00 динара, увећано за 50% за друго и свако наредно заинтересовано лице и за приступ на једну одржану расправу износ од 18.000,00 динара, увећану за 50% за друго и свако наредно заинтересовано лице.

У својој речи на расправи, заинтересовано лице Д.Д. је изјави пуномоћника додао да су В.В. и "А.А." изашли из предметног објекта крајем 2019. године, а Ђ.Ђ. и Ж.Ж., да су сагласни са изјавом пуномоћника.

Како се поднетим тужбама оспорава законитост истог решења туженог органа, Управни суд је на основу члана 328. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, бр. 72/11...55/14), који се сходно примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, поступак у предмету У 17309/17 спојио поступку у предмету У 17294/17, ради заједничког расправљања и одлучивања у предмету У 17294/17.

Испитујући оспорени акт, у смислу члана 41. Закона о управним споровима, након одржане усмене јавне расправе у смислу члана 2., члана 33. став 1., члана 34. став 2. и 38. ЗУС-а, у присуству пуномоћника заинтересованих лица адв. Александра Обрадовића и заинтересованих лица Д.Д., Ђ.Ђ. и Ж.Ж., лично, у одсутности уредно позваних тужилаца - законског заступника тужиоца В.В. и пуномоћника тужиоца "А.А." и туженог органа, на којој су изведени докази увидом и читањем списка органа достављених уз одговор туженог на тужбу и писмена достављених уз тужбу, Управни суд је нашао да су тужбе неосноване.

Према стању у списима предмета органа, достављеним уз одговор на тужбу тужиоца В.В. и разлозима датим у образложењу ожалбеног решења, првостепени орган је поступајући по захтеву овде заинтересованих лица Д.Д., Ђ.Ђ., Е.Е. и Ж.Ж. за враћање одузете имовине, односно обештећење имовине одузете бившем власнику сада пок. З.З., и то између осталог, имовине конфисковане Закључком Среског суда у Крагујевцу Конф бр. 292/45 од 11.05.1948. године, којим је пренета у својину ФНРЈ целокупна конфискована имовина осуђених К.К., Л.Л., М.М. и Н.Н., као и имовина фирме „Њ.Њ.“, на основу доказа наведених у образложењу ожалбеног решења, поред осталих пресуде Среског суда за Град Крагујевац П 292/54 од 13.02.1946. године, и одржане усмене јавне расправе, утврдио све одлучне чињенице, и то да је бивши власник З.З., као један од ортака сувласника на имовини која је конфискована као посед браће К.К., Л.Л., М.М. и Н.Н., учествовала као ортак у имовини са квотом од 7,18% (члан 2. став 1. тачка 10.); да су решењем Округног суда у Крагујевцу Рех.

27/07 од 10.12.2009. године усвојени захтеви за рехабилитацију сада пок. К.К., Ј.Л., М.М. и Н.Н., сви бив. из Крагујевца, као и да су ништаве и без правне важности пресуде Дивизијског војног суда у Крагујевцу бр.484/46 од 11.04.1947. године и пресуда Војног суда Прве Армије Ј.А. бр.223/47 од 07.05.1947. године и све њихове правне последице укључујући и казну конфискације целокупне имовине и да се наведена лица сматрају неосуђиваним (члан 6. став 1.); да се имовина враћа по правилу у натуралном облику или се даје обештећење у виду државних обвезница и у новцу (члан 4. у вези са чланом 8.); да су подносиоци захтева законски наследници бившег власника (члан 5.); да је имовина која се враћа предвиђена законом (члан 15. став 2.); да је имовина идентификована и да се налази у својини Републике Србије (члан 9.); да након подржављења имовине, трећа лица нису стекла право својине (члан 10.); да имовина која се враћа није изузета из поступка реституције (члан 18.); да је имовина која се враћа исте намене као у време одузимања (члан 28. став 2.); да је захтев поднет у складу са законом (члан 42.); да су утврђене све чињенице сагласно члану 47., односно корисник, имовина која се враћа, обвезник враћања и право у односу на предмет враћања; да је свим странкама омогућено да учествују у поступку (члан 39.); па је на основу наведених одредаба Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Сл. гласник РС“, бр. 72/11...88/15) одлучено као у ставу 1. диспозитива решења, а у осталом делу диспозитива је одлучено у складу са чланом 21., 47., 49. и 62. став 3. наведеног закона.

Тужени орган је, решавајући о жалби тужилаца изјављеној против првостепеног решења од 27.09.2016. године, нашао да су жалбе неосноване, јер је у поступку који је претходио доношењу ожалбеног решења, на основу доказа који се налазе у списима предмета, првостепени орган утврдио да је целокупна конфискована имовина осуђених К.К., Ј.Л., М.М. и Н.Н., као и имовина фирме “Њ.Њ.” одузета закључком Среског суда у Крагујевцу Конф.бр. 292/45 од 11.05.1948. године и пренета у својину ФНРЈ, а из пресуде Среског суда за град Крагујевац Р 292/54 од 13.02.1946. године и одлуке Окружног аграрног суда у Крагујевцу бр. 1636/46 од 06.04.1946.године, утврђено је да је бивши власник З.З., као један од ортака сувласника на имовини која је конфискована као посед браће К.К., Ј.Л., М.М. и Н.Н., учествовала као ортак у имовини са квотом од 7,18%. Даље, на основу увиђаја на лицу места који је обављен дана 15.10.2014. године, идентификован је објекат на адреси ... број ..., уписан у Лн.бр. ... КО Крагујевац 3, као објекат број 1. на кат. парцели број ..., описан по начину коришћења као породична стамбена зграда, површине у основи 318 м², у својини Републике Србије, корисник Град Крагујевац, а идентификовани су и посебни делови објекта, и то пословни простор у подруму-сутерену у левом делу зграде до улице ..., са улазом бочно из дворишта, са југозападне стране, који се састоји од једне просторије површине око 23 м², затим пословни простор у подруму-сутерену у левом делу зграде иза напред описаног пословног простора, гледано са улице ... са улазом бочно из дворишта са југо-западне стране, који се састоји из једне просторије површине око 21 м². У листу непокретности уписана су два посебна дела у приземљу предметног објекта, и то посебни део број 1. и посебни део 2., без уписаних површина, оба уписана у својини Републике Србије, корисник Град Крагујевац. На спрату је идентификован пословни простор до улице ... са улазом бочно из дворишта са југозападне стране, који се састоји од пет одељења, површине 146 м² и овај пословни простор користи Народна библиотека “Вук Караџић” и пословни простор у дворишном делу зграде, који се састоји од пет одељења, површине 84 м², који простор је тужилац А.А. издао у закуп

О.О.. Увиђајем на лицу места утврђено је и да дворишни објекат, уписан у листу непокретности као објекат број 2., описан по начину коришћења као помоћна зграда, површине у основи од 17 м², на терену не постоји, а такође су идентификовани и објекти на садашњој кат. парцели број ... КО Крагујевац 3, који су предмет враћања, сви у државној својини и корисник односно држалац Град Крагујевац. Даље, у поступку је утврђено да је уговором о преносу права коришћења, управљања и располагања на непокретностима у друштвеној својини, овереним код Општинског суда у Крагујевцу Ов.бр. 697/87 од 22.09.1987. године, Општина Крагујевац, легитимишући се као носилац права коришћења, управљања и располагања на објекту на кат. парцели број ... КО Крагујевац, зграда до улице ..., заједно са правом коришћења земљишта потребног за редовну употребу објекта, пренела то своје право без накнаде Општинском већу народне технике Крагујевац, које је потом брисано из регистра удружења грађана, јер је престало са радом, а да су предметни објекат наставили да користе "А.А." као правни следбеник "Ј.Ј." из Крагујевца, који је био један од чланова И.И., и то на тај начин што је део пословног простора у објекту дао у закуп трећим лицима, док је за своје потребе и обављање своје делатности наставио да користи мањи део пословног простора на спрату објекта. Имајући у виду наведено, као и то да је неспорно утврђено да се ради о објектима старијег датума изградње, који нису мењали своје положајне и висинске габарите од момента одузимања односно конфискације, да су исти у својини Републике Србије, чији је корисник односно држалац Град Крагујевац, те да нема сметњи да се предметне непокретности врате у својину подносиоцима захтева, првостепени орган је, по оцени туженог, правилно утврдио све одлучне чињенице које су предуслов за реституцију предметне имовине прописане Законом о враћању одузете имовине и обештећењу. Тужени орган даље оцењује да су жалбени наводи тужилаца неосновани, односно да нису од утицаја на друкчије решење ове управне ствари, и то наводи жалбе тужиоца "А.А." да су испуњени услови за примену члана 10. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, с обзиром да су просторије које је користио Аеро клуб пренете И.И., и то уговором о преносу права коришћења, управљања и располагања непокретностима у друштвеној својини, а да се "А.А.", као правни следбеник И.И. чији је био колективни члан по основу Статута број 172 од 20.04.1984. године, има сматрати стицаоцем имовине и да се његова законска права не смеју дирати, са разлога што је на основу доказа у списима предмета првостепени орган неспорно утврдио да је након конфискације, уговором о преносу права коришћења, управљања и располагања на непокретности у друштвеној својини, овереним код Општинског суда у Крагујевцу, Ов.бр. 697/87 од 22.09.1987. године, Општина Крагујевац, легитимишући се као носилац права коришћења, управљања и располагања на објекту на кат. парцели број ... КО Крагујевац, зграда до улице ..., заједно са правом коришћења земљишта потребног за редовну употребу објекта, пренела то своје право без накнаде Општинском већу народне технике Крагујевац, а које је решењем МУП-а РС, Секретаријата у Крагујевцу број 212-15/05 од 05.04.2005. године, брисано из регистра друштвених организација и удружења грађана. Такође је утврђено, оцењујући даље наводе жалбе, да је тужилац "А.А." као правни следбеник "Ј.Ј." из Крагујевца, који је био један од чланова тог већа, наставио да користи објекат без било какве одлуке о преносу права коришћења на предметном објекту и делу објекта, на тај начин што је Уговором о закупу пословног простора сачињеног 01.07.2014. године издао у закуп П.П. пословне просторије у подруму, Уговором о закупу пословних просторија сачињеног 05.06.2012. године издао у закуп приземље приближне квадратуре 70 м², две просторије О.О. из Крагујевца, а затим је Уговором о закупу просторија сачињеног 27.04.2010. године издао у закуп

локал у подруму “Р.Р.” из Крагујевца. Међутим, по оцени туженог органа, уговором о преносу права коришћења, управљања и располагања непокретностима у друштвеној својини, овереним код Општинског суда у Крагујевцу 22.09.1987. године, И.И. могло је да стекне искључиво право коришћења из разлога што је Општина Крагујевац могла да пренесе само онолико права колико је и сама имала. У смислу правила грађанског права нико на другом не може пренети више права него што га сам има, а то у конкретном случају Општина Крагујевац наведеним уговором на И.И. није могла да пренесе право својине, јер га ни сама није имала, већ је право својине припадало Републици Србији по основу конфискације, која га посебним актом није пренела. Наиме, у тада важећој теорији и пракси, на снази је био невласнички концепт друштвене својине, чија последица се огледа у чињеници да су сва друштвена правна лица, на свим средствима којима су пословала и газдовала, имала само право држања, коришћења и економског располагања, без могућности да исти средствима правно располажу тј. да их отуђе из друштвене својине. Сам пренос права између државе и друштвених предузећа и међусобно између тих предузећа се увек вршио као пренос права коришћења, а не као пренос права својине. С обзиром на наведено, предметне непокретности нису могле бити након брисања из регистра И.И. пренета као имовина И.И. у надлежност једне од удружених организација како је било предвиђено чланом 63. Статута овог удружења. Даље, Законом о средствима у својини Републике Србије (“Службени гласник РС”, бр. 53/95) извршена је трансформација друштвене у државну својину, с обзиром да предметна непокретност након одузимања није мењала свог власника, а сходно члану 1. наведеног закона у вези са чланом 2. Закона о јавној својини иста је и даље у државној својини и може бити враћена у натуралном облику, без обзира на то ко наведену имовину фактички користи. У прилог наведеном ставу туженог органа, тужени се позвао на став судске праксе изражен у пресуди Привредног апелационог суда Пж.бр. 2219/2010(2) од 29.09.2010. године, према коме одлуке Народних одбора који су управљали општеном имовином и на основу којих су предузећа добијала на коришћење одређене непокретности, не представљају основ за стицање права својине на непокретностима, јер наведеним одлукама није преношено право располагања, већ само право коришћења. Тужени је такође нашао да су неосновани жалбени наводи да је првостепени орган погрешно применио одредбу члана 18. став 1. тачка 2. и 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, јер је тужилац “А.А.” у својим програмским циљевима и нормативним актима јасно дефинисао своју мисију и своју делатност која се између осталог састоји и у образовању и васпитању деце и омладине, нових и постојећих чланова, њиховој константној обуци, како би у планираним валидним ситуацијама и околностима благовремено реаговали и помогли друштвеној заједници, са разлога што је имајући у виду одредбе члана 18. став 1. тачка 2. наведеног закона, а на основу доказа изведених у поступку утврдио да у конкретном случају не стоје сметње из наведене одредбе члан 18. став 1. тачка 2. и 3., да је предметна имовина изузета од враћања у натуралном облику, јер је без обзира на делатност којим се бави “А.А.” исти само фактички корисник предметне имовине, а иста је у својини Републике Србије, а као корисник је уписан Град Крагујевац. Тужени је такође нашао да су неосновани наводи жалбе да имовина није идентификована на несумљив начин, јер је у поступку на основу увиђаја на лицу места и идентификацијом односно на основу уверења о идентификацији катастарских парцела стари-нови премер, копије планова, ситуационог плана деобе посебног дела зк. тела II на ситуационом плану “В” на кат. Парцели ..., изграђеног од стране Геодетске агенције “Гео-Крагуј”, елабората геодетских радова, утврђивања

корисне површине за посебне делове објекта број 1. на кат. парцели број ... КО Крагујевац 3 и орто-фото снимка, идентификован објекат и његови посебни делови који су предмет захтева на садашњој кат. парцели број ... КО Крагујевац 3, који је у време конфискације уписан као зграда за становање у улици и утврђено да је објекат старијег датума изградње и да није мењао своје положајне и висинске габарите односно да исти није увећан у смислу члана 17. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, па самим тим испуњава услове за натуралну реституцију, те је без утицаја на другачије одлучивање и жалбени навод који се односи на то да површина објекта број 1. на кат. парцели број ... КО Крагујевац 3 није правилно утврђена с обзиром да се у ожалбеном решењу наводи површина овог објекта од 268 м², да је у решењу о конфискацију уписана површина зграде од 215,51 м², а да се у извештају Градске управе за имовину града Крагујевца наводи да су пословне просторије у предметном објекту у укупној површини од 240 м², са разлога што разлика у површини коју је констатовао првостепени орган у образложењу решења и површине објекта и закључка о конфискацији настале очигледно техничком грешком приликом куцања, па је уместо површине од 215,51 м², уписана површина од 268 м², као и зато што увиђајем на лицу места није могло бити могуће одредити које се од два идентификована посебна дела објекта у приземљу предметног објекта односе на упис у листу непокретности односно да ли се у листу непокретности уписани посебни део као посебан део 3 односи на укупну површину идентификована два пословна простора на спрату. Тужени орган је даље, ценећи жалбене наводе тужиоца Града Крагујевца, да је решењем градоначелника Града Крагујевца непокретност из алинеје 1. тачка 1. односно објекат број 1. на кат. Парцели ... дата на коришћење без накнаде Народној библиотеци "Вук Караџић", и то пословна просторија површине 125,30 м², као установе од јавног значаја, али је нашао да су исти неосновани, јер је наведени простор дат на привремено коришћење без накнаде решењем градоначелника Града Крагујевца број 361-36/05-111-16 од 05.04.2005. године, као и да је закључен Уговор о коришћењу без накнаде број 361-13/10-XVI од 01.03.2010. године, као и више уговора, којима је продужаван период коришћења да би на крају био закључен Уговор о коришћењу до правоснажности и извршности решења првостепеног органа, па нема сметњи да се предметне непокретности врате у својину законским наследницима бившег власника по правоснажности решења.

По оцени Управног суда, а имајући у виду утврђено чињенично стање, разлоге дате у образложењу ожалбеног решења и пропис на који се првостепени орган позвао, правилно је тужени орган одлучујући по жалби тужилаца, оценио да је првостепени орган на основу потпуно и правилно утврђених чињеница и изведених доказа правилном применом Закона о враћању одузете имовине и обештећењу донео правилну и на закону засновану одлуку. За своју одлуку тужени орган је дао довољне разлоге које у свему прихвата суд.

Суд је ценио све наводе тужбе тужиоца "А.А.", али је нашао да се њима не доводи у сумњу законитост оспореног решења. Ово стога што је према стању у списима, и то листу непокретности број ... КО Крагујевац 3, објекат број 1 - породична стамбена зграда, уписана као својина Републике Србије, корисник град Крагујевац, а тужилац "А.А." није доставио доказе да је ималац права својине на објекту, односно да је правни следбеник И.И., као ни да је И.И. стекло право својине на овом објекту. Према Статуту тужиоца "А.А.", исти је удружење грађана, основан на оснивачкој

скупштини марта 1924. године, док према потврди Агенције за привредне регистре број БУ ... од 08.06.2016. године, произлази да је у Регистру друштвених организација и удружења грађана заједничког Секретаријата за унутрашње послове МРЗ Шумадије и поморавља, Секретаријат у Крагујевцу, решењем број 212-19/81 од 23.04.1981. године, под редним бројем 26, уписано удружење грађана под називом "Ј.Ј." Крагујевац,, које је решењем Министарства унутрашњих послова, Секретаријата у Крагујевцу број 212-40/92 од 19.11.1992. године, променило назив и седиште у "А.А.", Крагујевац, С обзиром на напред наведено, да је тужилац субјект права као удружење од 1924. године, а имајући у виду да је правни следбеник субјект права који ступа у права и обавезе претходног носиоца тих права и обавеза, то се, према стању у списима, не може закључити да је тужилац "А.А." правни следбеник И.И., које удружење није престало да постоји услед статусних промена или спајања са другим субјектом права, односно због поделе или трансформације у неки други облик постојања правног лица. Неосновано се тужилац позива на одредбу члана 63. Статута И.И., које је удружење престало да постоји брисањем из регистра удружења Агенције за привредне регистре на основу решења МУП-а, Секретаријата у Крагујевцу број 212-15/05 од 05.04.2005. године, а којом је било предвиђено да се имовина овог удружења преноси у надлежност једне од организација удружених у ово удружење, јер овај начин није Законом о основама својинскоправних односа прописан као начин стицања својине на непокретностима. Такође се неосновано истиче да није извршена правилна идентификација објекта на адреси ... број ..., уписаног у Лн.бр. ... КО Крагујевац 3, као објекат број 1. на кат. парцели број ..., описан по начину коришћења као породична стамбена зграда површине у основи 318 м², у својини Републике Србије, корисник Град Крагујевац, јер је увиђајем на лицу места овај објекат идентификован као један од објеката који је конфискован закључком од 11.05.1948. године, који није мењао свој излед, нити површину и габарите, од конфискације до доношења ожалбеног решења. Неоснован је и навод тужбе да постоје сметње из члана 18. став 1. тачка 2. и 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, јер тужилац "А.А." није установа наведена у овој одредби закона, о чему је тужени орган дао јасне и довољне разлоге које у свему прихвата и овај суд.

Наводе тужбе тужиоца В.В. који се односе на то да је напред наведени објекат дат на коришћење Народној библиотеци "Вук Караџић" као установи културе и образовања чијим би враћањем био ометен рад и функционисање те установе и која имовина је изузета од враћања у смислу члана 18. став 1. тачка 2. и 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, суд је оценио као неосноване, с обзиром да је време на које је пословни простор у предметном објекту бр.1 на кп.бр. ... КО Крагујевац дат на коришћење, истекло, јер из доказа у списима предмета, и то уговора о коришћењу пословног простора без накнаде, закљученог дана 10.10.2014. године, произлази да Град Крагујевац као носилац права коришћења на пословном простору у Крагујевцу у улици ... бр. ... укупне површине 125,30 м², даје кориснику Народној библиотеци "Вук Караџић" Крагујевац на коришћење, без накнаде наведени пословни простор на одређено време, до правноснажности решења првостепеног органа, а најдуже на период од 1 године. Суд је ценио и остале наводе обе тужбе, па је нашао да исти нису од утицаја на другачије решење овог управног спора из разлога правилно датих у оспореном решењу, којима су цењени наводи жалбе, а који су и наводи тужбе, које у свему прихвата и суд.

Са наведених разлога, Управни суд је, на основу члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива пресуде.

Одлуку о трошковима спора суд је донео на основу чл. 66. и 67. Закона о управним споровима и члана 151. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...55/14), који се сходно примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, па тужиоцима, који нису успели у спору, није признао право на трошкове спора, као у ставу II диспозитива пресуде. Имајући у виду успех у спору, суд је заинтересованим лицима признао право на накнаду трошкова спора у укупном износу од 127.500,00 динара, и то за састав одговора на тужбу тужиоца "А.А." износ од 41.250,00 динара (за прву странку износ од 16.500,00 динара и за сваку следећу - укупно три странке, износ увећан за по 50% за сваку странку 3x8.250,00 динара), за састав одговора на тужбу тужиоца В.В. износ од 41.250,00 динара (за прву странку износ од 16.500,00 динара и за сваку следећу - укупно три странке, износ увећан за по 50% за сваку странку 3x8.250,00 динара), као и за заступање на расправи износ од 45.000,00 динара (за прву странку износ од 18.000,00 динара и за сваку следећу - укупно три странке, износ увећан за по 50% за сваку странку 3x9.000,00), у складу са Тарифним бр. 43., 44. и 46. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/12), са законском затезном каматом досуђеном у смислу члана 277. став 1. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", број 29/78...57/89 и „Службени лист СРЈ“, број 31/92), као у ставу III диспозитива пресуде. Износ од 30.000,00 за састав одговора на тужбу, као и износ од 31.500,00 динара за заступање на расправи, опредељен преко досуђеног износа, није признат заинтересованим лицима, јер није у складу са напред наведеном тарифом.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 26.11.2021. године, I-4 У 17294/17(17309/17)

Записничар
Марија Ристић,с.р.

Председник већа- судија
Снежана Алексић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

JX